

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

Служьска А. Я.
**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ФОНДІВ
ПРИ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ**

*Кафедра психології та філософії
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. В сучасних умовах благодійна діяльність має вагоме суспільне значення, тому що сприяє становленню і розвитку громадянського суспільства, залучення різних категорій населення до соціальної активності, прояву високої свідомості та здатності до самоорганізації. Благодійна активність здійснюється через благодійні фонди, релігійні організації, фонди цільової підтримки вирішення соціальних проблем.

Мета дослідження. Аналіз благодійності в Україні, яка відзначається поєднанням релігійно-етичних і практичних мотивів і передбачає добровільну, безкорисливу та усвідомлену діяльність людини або групи людей, в основу якої покладені принципи законності, гуманності, рівності з метою допомогти нужденним.

Матеріал і методи дослідження. Християнське вчення про благодійність опирається, по-перше, на принципи соціальної справедливості та рівності між людьми перед Богом; по-друге, правилом життя християнина повинні стати милосердя та гостинність; по-третє, доля самого Ісуса як фізичної особи, котра постраждала за гріхи інших і загинула заради спасіння людей, дає ще одне правило служіння ближньому – прощення і примирення, що стало найвищим настановленням для людей до соціальної злагоди і миру. За християнською традицією вищим проявом людського співчуття є милосердя, яке об'єднує жалість і співпереживання з активною, діяльною любов'ю до ближнього.

Результати дослідження. З метою організації ефективної благодійної діяльності створюються благодійні фонди при церквах - це організації, метою яких є не отримання прибутку, а провадження благодійної діяльності, пов'язаної з інтересами окремих категорій осіб або суспільства в цілому. Під час своєї діяльності, в залежності від сфери функціонування, фонд може отримувати благодійні внески у різному вигляді. Це може бути грошова допомога, матеріальна допомога в будь-якому іншому вигляді, і навіть нематеріальна допомога, наприклад, послуги або роботи, результатом яких стали матеріальні блага. Дуже часто благодійні фонди працюють з волонтерами, які часто працюють на безоплатній основі, або оплата їх праці закладається до витрат покриття цілей фонду за окремими проектами.

Висновки. Війна внесла свої корективи в діяльність всіх релігійних організацій. Нині ця діяльність зосереджена на духовній і матеріальній підтримці потребуючих. Релігійні організації України оперативно і дієво допомагають нужденним в умовах війни. Зокрема, приймають участь в евакуації мирного населення із зон військових дій, у зборі і доставці на фронт, в окуповані райони медикаментів, харчів, речей особистої гігієни. Є на фронті капелани-православні, капелани-греко-католики, капелани-протестанти. Серед волонтерів багато представників релігійних організацій. Створюються координуючі центри/хаби із отримання і розподілу гуманітарної допомоги в найбільш потребуючі місця і найменш захищеним верствам населення.

Стегніцька Л.В.
СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ З КОМПОНЕТОМ *INFLUENZA*

*Кафедра іноземних мов
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. Інфекційні агенти існували задовго до виникнення людства та супроводжують його впродовж усієї історії існування. Незважаючи на стрімкий прогрес, щодо розпізнавання та лікування хвороб, інфекції залишаються основною причиною захворюваності та смертності серед населення. Медичні онлайн платформи постійно оновлюють дані щодо заходів, націлених на подолання інфекційної загрози. Зокрема, заснований на доказах клінічний ресурс UpToDate, висвітлює актуальну інформацію щодо COVID-19. В свою чергу,

Європейський центр профілактики та контролю захворювань пропонує щотижневий бюлетень, який містить відомості про загрозливі випадки таких захворювань як COVID-19, SARS-CoV-2, monkeypox, influenza A(H9N2) тощо. Відповідно, низка останніх досліджень стосуються саме вірусних інфекцій, які еволюціонують та змінюються, що призводить до появи нової лексики, яка потребує вивчення.

Мета дослідження. Мета роботи – проаналізувати продуктивні способи творення термінів з компонентом *influenza*.

Матеріал і методи дослідження. Описовий метод уможливив з'ясувати основні термінотворчі моделі. Матеріалом слугували термінологічні одиниці фахової мови Інфектологія.

Результати дослідження. Розглянемо термінотворчі моделі з компонентом *influenza* з точки зору морфологічного, синтаксичного та семантичного словотвору. Основними морфологічними способами в іменниковому словотворі є афіксальний, слово- та основокладання, аббревіація. Прикладами афіксації є такі терміни як *co-infection*, *parainfluenza*, *anti-influenza*, *pseudo-influenza*, *non-influenza*, *post-influenza*. Припускаємо, що непродуктивність суфіксального словотвору виникла внаслідок вживання іменника *influenza* в атрибутивній функції. Щодо словоскладання, то це терміни, компоненти яких вказують на схожість чи зв'язок. Вони додаються як до цілого слова так і до усіченої твірної основи, як от *influenza-like* (illness), *flu-like* (symptoms/pandemics), *influenza-related* (deaths/causes), *influenza-associated* (myositis). Аббревіація наявна у вигляді ініціальних аббревіатур та акронімів, як наприклад *RIDTs* (rapid influenza diagnostic tests) чи *PAINTED* (PANdemic INfluenza Triage in Emergency Department). Прояви мовної компресії спостерігаємо в еліптичних аббревіатурах, як от *Hib disease* (*Haemophilus influenzae* type b) чи *ICV* (*influenza virus C* genus) де компонент *type* чи *genus* опускається. Проаналізований нами матеріал демонструє складні англійські терміни з низкою структурних моделей, різних за кількісним представленням. Такі моделі містять два та більше компонентів, де *influenza* чи *flu* виступає як основне, так і допоміжне слово. Як стрижневе слово, як от у термінах *primary influenza*, *seasonal*, *pandemic influenza* та ін. В ролі видового конкретизатора – *flu vaccines*, *influenza infection*, *previous influenza seasons*, *influenza virus strains*, *positive influenza type A control swab* тощо. Лексико-семантичний спосіб словотворення полягає в переосмисленні значення, в основі якого лежать асоціації. Прикладами вторинної номінації є терміни *avian influenza* (метафора), *kung-flu fighting* (каламбур) чи *brown bottle flu* (фразеологічний зворот) та ін.

Висновки. З огляду на проведений аналіз можемо зробити висновок, що компонент *influenza* є продуктивним з точки зору морфологічного, синтаксичного і семантичного способів творення.

Телеки М.М.

ПЕРВІСНЕ ЗНАЧЕННЯ НАЙМЕНУВАНЬ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ

Кафедра іноземних мов

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Актуальність роботи визначається розвитком медичної наукової термінології як явища породження людської думки, накопичення знань про природу хвороб – патологічних процесів, які проявляються порушеннями морфології і функціонування організму (його частин) у людини.

Мета дослідження – на матеріалі латинської мови висвітлити первісне значення термінів на позначення інфекційних статевих хвороб. Об'єктом дослідження є терміни, зазначені у Міжнародній класифікації хвороб десятого перегляду (МКХ-10) у розділі «Інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом (A50-A64)».

Матеріали і методи дослідження. Матеріалом дослідження слугували медичні словники (Петрух Л.І., Головка І.М., 2015; Дворецкий И.Х., 1958; Беляева О. М., Ждан В. М., Цісик А.З., 2020). Методи: етимологічний; опису; компонентного аналізу; дефініційний.